

o. s. v. De nævnte Mænd, som jo have været hos Befolkningen under hele Occupationen, som med saa megen Iver have taget sig af Befolkningens Sag, have altså ikke fundet Anledning til i det nævnte Tilfælde at gaae ind paa nogen Erstatning. Imidlertid er man senere efter Befolkningens Ønsker, gaaet ind ogsaa herpaa, saaledes, at man nu virkelig er uberettiget til at sige, at Forholdet nu er stillet ugunstigere end det stod dengang; da Betænkningen blev afgiven af Veile Amts Comitee. Jeg skal nu gaae over til selve Sagen. Det, som man egentlig har fundet saa meget at anke over, er det ikke egentlig det, mine Herrer! at, selv naar et Tab er fuldstændigt godtgjort, skal der dog skee et Afdrag? (Flere Stemmer: Jo! Jo!) Ja, jeg troer, at det er deri, at alle Indvendinger samle sig. Men, mine Herrer! de have jo allerede vedtaget at udelukke Følgen af et fuldstændigt Beviis, derved nemlig, at de have vedtaget en Paragraph, der indeholder visse og bestemte Priser for de forskellige Réverancer, de have jo derved sagt, at selv om det godtgjøres paa den meest utvetydige og paa den klareste Maade, at disse Priser ere for lave i det paagældende Tilfælde, skulle de Vedkommende dog ikke have Betaling efter det, som godtgjøres at have været deres virkelige Tab, men efter de Priser, som vi have sat; og denne Grundsætning have vi ikke vedtaget, ikke alene for saadanne tilfældige Skader, som tilføies af Tjenden s. Ex. ved Plyndring, Røveri og deslige, men vi have ogsaa vedtaget den med Hensyn til det, som Øvrigheden har requireret og som derfor maatte have størst Krav paa Erstatning i det enkelte Tilfælde. De have nu idag hørt oplyse af en æret Rigsdagsmand, at det i visse paakomne Tilfælde fuldstændigt kunde godtgjøres og bevises, at Gavren ikke har kostet 14 Mk., men 16 Mk., at Rugen ikke har kostet 3 Rbd., men 4 Rbd., at Hø ikke har kostet 12 § , men det har kostet 1 Mk., at Galmen ikke har kostet 6 § men 8 § , ligesom de ogsaa har hørt oplyst, at man ingenlunde kunde sige, at den for Rjorsler foreslaaede Betaling var en tilstrækkelig Erstatning, da man ofte maatte give 1 Rbd. til en Karl, der fulgte med Bognen, og da en Deel gik med til hans

nen ofte kom til Skade, at Hestene bleve ødelagte eller døde. Altså, mine Herrer! med Hensyn til, hvad der af Øvrigheden er requireret, der have vi udelukket det fuldstændige Bevises Kraft, og have fastsat en Erstatning, som skal gjælde selv i det Tilfælde, hvor det bliver godtgjort, at Vedkommende i Virkeligheden have havt et langt større Tab, end de have noteret Erstatningen til.

Jeg troer saaledes virkelig ikke, at man kan kalde det noget saa Abnormt, det, som de ærede Herrer besvarede med Ja, da jeg spurgte Dem om deres Misfornoielse med Udvalgets Indstilling ikke var grundet deri, at efter denne Indstilling skulde der skee en Medsættelse i de heromhandlede Tab, selv om de være godtgjorte. Men lader os da nu gaae til den Skade, hvorefter her er Tale. Der er Tale om Skade, deels ved Brand, deels ved Plyndring, paa Bygning, Skov og Mark o. s. v. Skjøndt der ikke har været afholdt nogen fuldstændig Taxation under offentligt Tilsyn over denne Skade, mener De dog, mine Herrer, at der for denne, naar den paa anden Maade er beviist, bør gives fuld Erstatning. Jeg kunde nu vistnok tiltræde denne Mening, naar jeg blot kunde blive enig med de ærede Herrer om hvad der i disse Sager (Bevægelse i Salen) . . . jeg vil gjerne bede om Kollighed — hvad der i disse Sager skulde anses som et fuldstændigt Beviis. Lad os vel lægge Mærke til, at der er to Ting — og her vil jeg bede de ærede Medlemmer at skænke mig deres særdeles Opmærksomhed — at der er to Ting, som her komme i Betragtning, den ene er nemlig, at det skal bevises, at en Skade af Tjenden virkelig har fundet Sted, den anden er Værdien, er Tabets Størrelse. Naar der er Tale om et fuldstændigt Beviis, maa man efter de almindelige gjældende Regler paavise, at dette Tab og at denne Skade er bleven taxeret paa det fuldstændigste, og da det Offentlige her er den ene Part, maa Taxationen være foretaget under det Offentliges Tilsyn, saaledes at en Dyertaxation kan finde Sted. Paa andre Maader kan der ikke tilveiebringes noget fuldstændigt Beviis for, at en Skade virkelig har fundet Sted og for Skadens Størrelse bliver alt Andet, hvad der støtter sig paa Andet end paa en saadan Taxation,